

Przegląd literatury

Publikacje polskie

wybór i opracowanie Bożena Bogdańska

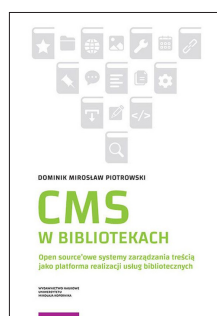
Biblioteka aktywnie promująca książkę dziecięcą / Marlena Łęberska. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP, 2018. ISBN 978-83-65741-16-5.

W publikacji zaprezentowano działalność bibliotek promujących książkę dziecięcą. Autorka opowiada o ofercie kulturalnej, spotkaniach z książką i zajęciach tematycznych z dziećmi, współpracy z twórcami literatury dla dzieci i młodzieży oraz różnymi instytucjami, podaje przykłady imprez, które można wykorzystać w placówce bibliotecznej. Przekonuje, że biblioteka to doskonałe miejsce do promocji książki dziecięcej oraz spotkań autorskich. Praca napisana w syntetyczny i przystępny sposób, autorka stawia na pragmatyzm, wskazuje pola do działania dla bibliotekarzy, pokazuje możliwości, sprawdzone pomysły, wyznacza cele, do jakich powinny zmierzać placówki, które chcą mieć zadowolonych użytkowników.

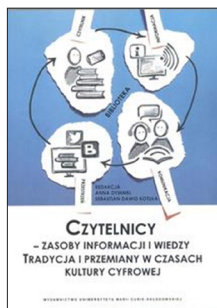
Bibliotekarz – Biblioteka – Historia / red. Andrzej Wałkowski. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP, 2018. ISBN 978-83-65741-15-8.

Publikacja stanowi zbiór siedemnastu artykułów pokonferencyjnych na temat książki, zawodu bibliotekarza oraz najbardziej funkcjonalnych rozwiązań architektonicznych i organizacyjnych zaprezentowanych na przykładzie najnowocześniejszych bibliotek świata. Podkreślono w niej miejsce i rolę pracowników bibliotek oraz potencjał osobowy, który skupiają w sobie biblioteki. Podsumowano osiągnięcia i dotychczasowe działania bibliotek, zamieszczono prognozy, ustalenia, przedstawiono postulaty na przyszłość.

CMS w bibliotekach. Open source'owe systemy zarządzania treścią jako platforma realizacji usług bibliotecznych / red. Dominik Mirosław Piotrowski. Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2018. ISBN 978-83-231-3974-4.

W książce pojawiają się odpowiedzi na pytania, czym jest system zarządzania treścią (ang. *Content Management System* – CMS)? Jak w łatwy i przystępny sposób tworzyć oprogramowanie i serwisy www, ich aktualizacje i rozbudowę? Jak kształtować treści i prezentacje w serwisie zarządzanym przez CMS o otwartym dostępie do kodu źródłowego (open source'owe)? Jak skutecznie otwierać się na komunikację naukową, jak ją wspierać, by otwarta nauka nie była pustym sloganem? W książce prezentowane są sposoby działania systemów, które umożliwiają gromadzenie, zarządzanie i publikowanie treści, serwisy społecznościowe, platformy do e-publikowania, do pracy grupowej, organizacji konferencji, wirtualnych wystaw itd. oraz praktyczne wykorzystanie tego typu usług w kręgu biblioteczno-informacyjnym.

Czytelnicy – zasoby informacji i wiedzy. Tradycja i przemiany w czasach kultury cyfrowej / red. Anna Dymmel, Sebastian Dawid Kotuła. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2018. ISBN 978-83-7784-997-2.

W książce podjęte zostały ważne zagadnienia dotyczące aktualnych przemian w obszarze informacji i komunikacji z użytkownikami bibliotek. Teksty pisane z perspektywy badaczy oraz specjalistów – bibliotekarzy i pracowników informacji – mieszczą się w kilku grupach tematycznych: książka, czytelnik/użytkownik, zasoby informacji i wiedzy oraz sposoby ich organizacji, komunikacja naukowa w dobie cyfrowej, użytkownicy bibliotek i informacji. Autorzy przedstawiają problemy i oryginalne rozwiązania stosowane w praktyce, zapraszają do dyskusji nad istotą informacji i komunikacji ery cyfrowej z perspektywy bibliologii i informatologii oraz zachęcają do dalszej wymiany doświadczeń.

Ewolucja nowych przestrzeni bibliotecznych: od założeń do praktyki / red. Scholastyka Baran, Katarzyna Bikowska. Olsztyn: Biblioteka Uniwersytecka UWM, 2018. ISBN 978-83-932576-1-4.

Książka stanowi zbiór materiałów pokonferencyjnych, w których skupiono się na temacie ewolucji przestrzeni bibliotecznej. Omówiono w niej najnowsze trendy, sprawdzone pomysły, inspiracje oraz przykłady dobrych praktyk. Przedstawiono podział na fizyczny aspekt zagospodarowania bibliotek i wirtualną przestrzeń spotkań dzięki pomocy mediów społecznościowych.

Multibibliotekarstwo / red. Maja Wojciechowska. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP, 2018. ISBN 978-83-65741-14-1.

Biblioteka stała się instytucją wielowymiarową. Kontynuuje od wieków gromadzenie i pielęgnację zbiorów w tradycyjnym wymiarze oraz podąża za wieloaspektowymi zmianami społeczeństwa i oferuje nowe formy usług w zmieniającym się otoczeniu. Autorzy tekstów – praktycy oraz przedstawiciele środowisk naukowych – podejmują tematy związane z zagadnieniami multimediów, multikulturowości, marketingu i wieloaspektowej edukacji wobec integracji różnych grup czytelników, oferując im nowe narzędzia pracy, nauki i rozrywki. W książce znajdziemy omówienie takich zagadnień, jak: blended learning i e-learning jako metody edukacji czytelnika, rozwiązania dystrybucji obiektów cyfrowych, tworzenie i zarządzanie multimediami, multiedukacja, multimedia w pracy z użytkownikami niepełnosprawnymi, czytelnik jako prosument, rola personelu bibliotecznego w rozwoju biblioteki (jego kompetencje, dobór, kształcenie), a także przykłady projektów edukacyjnych, kulturalnych, dydaktycznych i organizacyjnych.

Nietypowi użytkownicy bibliotek. Poradnik psychologiczny / Bożena Karzewska. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP, 2018. ISBN 978-83-657-4106-6.

Autorka książki stawia tezę, że nietypowi użytkownicy lubią biblioteki. Jak podaje, około 5% trudnych czytelników to osoby z różnego typu zaburzeniami. W publikacji przedstawia problemy dzieci z zaburzeniami (ADHD, dysleksją, dysgrafią, zaburzeniami osobowości: nerwicą, nadpobudliwością, nieśmiałością, nieprzystosowaniem społecznym). Omawia specyfikę pracy z takimi użytkownikami biblioteki. Zwraca uwagę na kontakt bibliotekarza z nimi, sposoby postępowania, pozyskiwanie ich jako stałych odbiorców usług bibliotecznych. Porusza też problem stereotypu wizerunku bibliotekarza w społeczeństwie oraz asertywności, która może pomóc w zwalczaniu negatywnego postrzegania tej grupy zawodowej.

Nowe przestrzenie i nowe technologie – dlaczego warto modernizować biblioteki (na przykładzie województwa lubuskiego) / Andrzej Buck, Monika Simonjetz, Dawid Kotlarek. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP, 2018. ISBN 978-83-65741-19-6.

Biblioteka to przestrzeń społeczna, miejsce powszechnego dostępu do kultury, wiedzy, informacji i technologii, sprzyjające budowaniu i rozwijaniu kapitału ludzkiego. Nowe wyzwania generują nowe potrzeby w obszarze aranżacji przestrzeni oraz promocji nowatorskich usług. Modernizacja instytucji kultury nie powinna ograniczać się do remontu, ale tworzyć praktyczne, atrakcyjne miejsca do działań. W książce pokazano zmiany, jakie dokonują się w wybranych bibliotekach na terenie województwa lubuskiego, które można przenieść na szerszy grunt. Powstają ciekawe miejsca – ciche, przyjazne, funkcjonalne przestrzenie, do których chce się wracać i spędzać w nich czas, korzystając z zbiorów, z oferty edukacyjnej i kulturalnej.

Publikacje zagraniczne

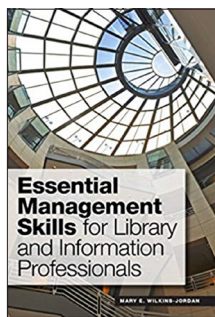
wybór i opracowanie Bożena Bogdańska

Building digital libraries / Kyle Banerjee, Tery Reese, Jr. New York: Neal-Schuman Publishers, 2018. ISBN 978-0838916353.

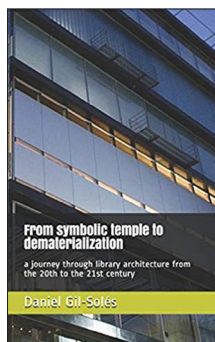
Publikacja pomaga zrozumieć koncepcyjne i techniczne wyzwania związane z budową biblioteki cyfrowej. Pokazuje, w jaki sposób tworzyć zasoby, dystrybuować je i udostępniać oraz w jaki sposób bibliotekarze mogą nadążyć za najnowszymi technologiami, aby pomyślnie podołać wykonywaniu tych zadań. Rozdziały prowadzą, krok po kroku, przez wszystkie etapy działania: od oceny potrzeb i planowania cyfrowego repozytorium, poprzez wybór platformy, pozyskiwanie, przetwarzanie, klasyfikowanie i opisywanie treści cyfrowych, przechowywanie i zarządzanie zasobami w cyfrowym repozytorium, technologie i standardy przydatne w repozytoriach cyfrowych, aż po udostępnianie danych i metadanych oraz zrozumienie kwestii związanych z dostępem do informacji, w tym zarządzanie prawami cyfrowymi; aż po analizowanie wykorzystania repozytorium, migrację do nowych platform i przyjmowanie nowych typów danych.

Essential management skills for library and information professionals / Mary E. Wilkins-Jordan. New York: Neal-Schuman Publisher, 2018. ISBN 978-0838914977.

Prawie 500-stronnicowy podręcznik dla doświadczonych bibliotekarzy oraz stawiających pierwsze kroki w bibliotece, z zakresu praktycznej nauki zawodu. Obejmuje następujące zagadnienia: etyka zawodu, rozwój kariery osobistej, zasoby ludzkie, planowanie, ocena, budżetowanie, komunikacja, przywództwo, rzecznictwo i wiele innych ważnych kwestii związanych z zarządzaniem. Zawiera studia przypadków, pytania do dyskusji, listę zadań, które można wykorzystać podczas ćwiczeń praktycznych oraz bibliografię. Podręcznik zaczyna się od omówienia i wyjaśnienia podstawowych pojęć i stopniowo przechodzi do coraz bardziej zaawansowanej wiedzy i skomplikowanych zagadnień.

From symbolic temple to dematerialization: a journey through library architecture from the 20th to the 21st century / Daniel Gil-Solés. Independently Publisher, 2018. ISBN 978-1719853781.

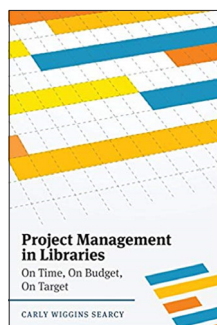

Książka stanowi ciekawy zestaw refleksji i wniosków z procesu powstawania Biblioteki Publicznej w Barcelonie. Jest także interesującym podsumowaniem ewolucji dokonującej się w architekturze bibliotek w XX i XXI w. Omówiono w niej przemiany, które przeszły budynki biblioteczne, dostosowując się do różnych form, reagując na realia społeczne i kulturowe. Opisano pięć głównych transformacji architektonicznych. Dla każdej z tych pięciu transformacji przedstawiono jedną lub więcej modelowych bibliotek z całego świata, wyraźnie ilustrujących transformację, do której należy się odwoływać. Każdej prezentacji towarzyszy wyjaśnienie jej głównych cech w zakresie przestrzeni i architektury. Rezultatem jest chronologiczne zobrazowanie ewolucji, co nadaje ramy obecnej transformacji bibliotek. Książka zawiera również obszerną bibliografię, która powinna służyć jako punkt wyjścia do przyszłych i nowych badań na ten temat.

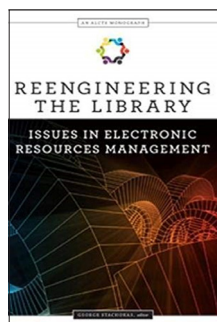
Fundamentals of collection development and management / Peggy Johnson. American Library Association: Chicago, 2018. ISBN 978-0838916414.

Elementarz dla doświadczonych bibliotekarzy, poszerzony o omówienie nowych zadań związanych z opracowywaniem kolekcji i zarządzaniem. Stanowi podręczne źródło informacji dla praktyków w ich codziennej pracy. Książka składa się z kilku rozdziałów. Omówiono w nich zagadnienia z zakresu organizacji pracy, obsadzania stanowisk i kształtowania polityki personalnej, wspólnego opracowywania i zarządzania zbiorami. Pozostałe zagadnienia to: licencje, negocjacje, umowy, utrzymywanie efektywnych relacji ze sprzedawcami i wydawcami oraz inne kwestie związane z zakupami i budżetowaniem; zmiany w zakresie dostarczania informacji i technologii, zmieniające się potrzeby i oczekiwania użytkowników bibliotek oraz nowe role dla specjalistów dziedzinowych, zilustrowane przy użyciu zaktualizowanych przykładów i danych; marketing, kontakty wewnętrzne i zewnętrzne.

Project management in libraries: on time, on budget, on target / Carly Wiggins Starcy. Chicago: American Library Association Editions, 2018. ISBN 978-0838917190.

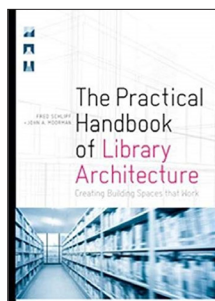
Książka z zakresu zarządzania biblioteką i działalności kierowniczej, adresowana do pracowników i menedżerów bibliotek. Zachęca do opanowania kluczowych umiejętności, które umożliwiają inicjowanie, planowanie, wykonywanie, monitorowanie i zamykanie projektów. Odnosząc się do najważniejszych zasad zarządzania projektami (ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania bibliotek), w książce zaprezentowano szczegółowe wskazówki na temat: prowadzenia skutecznych i produktywnych spotkań za pomocą podejścia opartego na liście kontrolnej; uczciwego traktowania ludzi z jednoczesnym otwartym udostępnianiem informacji; sposobów na upraszczanie przepływów informacji i wiedzy poprzez wybór najbardziej odpowiedniego oprogramowania; pisania kart projektu; koncepcji samoorganizujących się zespołów; identyfikacji ryzyka i planowania na wypadek jego spadku; utrzymywania realistycznych oczekiwań; zamykania projektów.

Reengineering the library: issues in electronic resources management / George Stachokas. Chicago: American Library Association, 2018. ISBN 978-0838916216.

Współczesne biblioteki cechuje coraz bardziej powszechne wykorzystywanie zbiorów elektronicznych oraz podejmowanie wspólnych zadań i projektów przez bibliotekarzy zatrudnionych w różnych podmiotach, o zróżnicowanych doświadczeniach i odmiennej kulturze pracy. Stowarzyszenie Bibliotecznych Zbiorów i Usług Technicznych (ALCTS) zanalizowało różnorodną perspektywę, aby zbadać najnowsze osiągnięcia w dziedzinie zarządzania zasobami elektronicznymi (ERM) oraz sposób, w jaki ta praca wpisuje się w ogólną misję współczesnej biblioteki akademickiej. W oparciu o doświadczenie i najlepsze praktyki dnia codziennego, a także biorąc pod uwagę, w jaki sposób ERM może najlepiej spełniać misję dzisiejszych bibliotek akademickich, autorzy tej książki omawiają następujące kwestie: międzywydziałowe przepływy pracy (instrukcje, metadane i wsparcie dla użytkowników, które wpływają na zarządzanie zasobami elektronicznymi); strategię kontroli kosztów; umowy licencyjne umożliwiające pozyskiwanie tekstów i danych; zarządzanie przejściem od dedykowanych systemów ERM do integracji w platformy usług bibliotecznych; nowe techniki analityczne i oceny; rozwiązywanie problemów związanych z obsługą klienta. Książka przedstawia możliwości w zarządzaniu zasobami elektronicznymi, łącząc moc nowych pomysłów z praktycznymi doświadczeniami.

The practical handbook of library architecture: creating building spaces that work / Fred Schlipf, John A. Moorman. Chicago: American Library Association, 2018. ISBN 978-0838915530.

To książka dla dyrektorów i specjalistów, którzy podejmują się projektowania lub są w trakcie budowy biblioteki. Autorzy analizują dokonania w dziedzinie architektury bibliotek, projekty udane i nieudane, wskazują typowe problemy i sposoby ich uniknięcia. Pokazują przykłady projektów, przebudowy, dają konkretne wskazówki dotyczące procesu planowania, funkcjonowania obiektów i unikania ich dysfunkcyjności. Tłumaczą jak efektywnie współpracować z planistami, architektami i wykonawcami. Omawiają podstawowe wymagania techniczne dla przestrzeni bibliotecznych, w tym miejsc zbiórek, miejsc siedzących dla użytkowników, sal posiedzeń i sal konferencyjnych, miejsc do nauki, punktów usługowych, toalet i miejsc pracy dla personelu. Dokładnie omawiają także wymagania techniczne dotyczące oświetlenia, instalacji elektrycznych, systemów bezpieczeństwa, wind, klatek schodowych i innych obszarów. Poręczne, pomysłowe wydanie książki umożliwia łatwe korzystanie, pomimo wielkiej objętości ponad tysiąca stron.